

Tid Tisdagen den 17 april 2012 kl 17.00 – 19.15

Plats Bolindersalen, Tekniska nämndhuset

Justerat Tisdagen den 17 april 2012

Per Ankersjö

Katarina Luhr

Närvarande

Beslutande ledamöter:

Per Ankersjö (C), ordföranden
Katarina Luhr (MP), vice ordföranden
Jonas Nilsson (M)
Torbjörn Erbe (M)
Per Ola Bosson (M) §§ 1-19
Helena Levy (M)
Nils Ingelström (M)
Karin Karlsbro (FP)
Mikael Magnusson (S)
Åsa Wester (S)
Rana Carlstedt (S)
Mats E. P. Lindqvist (MP)
Stellan F Hamrin (V)

Tjänstgörande ersättare:

Eva Runvald (M) för Per Ola Bosson (M) §§ 20-27
Andreas Lundin (M) för Per Ola Bosson (M) § 28

Ersättare:

Eva Runvald (M) §§ 1-19
Viktor Strååt (M) §§ 1-27
Andreas Lundin (M) §§ 1-27
Frida Johansson Metso (FP)
Per Johansson (FP)
Fredrik Canerstam (S)
Måns Lönnroth (S)
Charles Berkow (MP) §§ 1-18, 20-28
Sara Stenudd (V)

Tjänstemän:

Förvaltningschefen Gunnar Söderholm, Christer Johansson, Daniel Selin, Emily Tjäder, Gustaf Landahl, Håkan Andersson, Ingrid Mårtenson, Jonas Tolf, Malin Ekman, Margareta Widell §§ 1-27, Martin Holmstedt, Per Eric Hjelmer §§ 1-24, Pia Winblad Högfors och Ulf Mohlander, personalföreträdaren Luis Lopez §§ 1-10, 12-14, 16-17, 19-28, samt biträdande borgarrådssekreteraren Markus Berensson.

§ 20

Klagomål angående överskridna miljökvalitetsnormer på Hornsgatan Yttrande till mark- och miljödomstolen, mål nr M3769-11

Dnr 2008-577

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden yrkar att mark- och miljödomstolen avslår överklagandet och fastställer länsstyrelsens beslut den 30 juni 2011.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden uppdrar åt förvaltningschefen att företräda nämnden i ärendet.
- 3 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 29 mars 2012.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordföranden Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M) och Karin Karlsbro (FP) föreslår (se beslutet).
- 2) Vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) föreslår att miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt följande:
  1. Tillstyrka överklagandet
  2. Uppdra åt förvaltningschefen att företräda nämnden i ärendet
  3. Justera beslutet omedelbart

Det som de klagande, genom sitt ombud, framför ligger i stora drag i linje med vad Miljöpartiet har föreslagit ett antal gånger i nämnden. Vi tycker därför att det är bra att Mark- och miljödomstolen tar upp ärendet till behandling.

Vi tog upp frågan om åtgärder mot den tunga trafiken på Hornsgatan så sent som vid nämndsammanträdet den 6 mars i år (§26). Då behandlades sent omsider den rapport som blev resultatet av nämndens beslut i april 2009.

Förvaltningen anför nu att det ”föreligger betydande osäkerhet om vilka effekter olika åtgärder kan tänkas ha”. Vidare uppges att såväl nämnden och staden under flera år har påtalat dessa osäkerheter, men ”det har inte varit möjligt att erhålla finansiering för att dessa oklarheter ska kunna undanröjas”. Det framgår inte om eller var staden eller nämnden har sökt denna finansiering. Det finns heller ingen motivering till varför det inte ska vara stadens eget ansvar att finansiera de utredningar som anses behövas för att lösa lokala problem (hälsovådlig luft) som orsakats av lokala aktiviteter (trafik på stadens gator).

Förvaltningen framför nu i ärendet att ytterligare åtgärder bör avvakta det nya åtgärdsprogrammet. Miljöförvaltningen har dock i ett gemensamt yttrande med Trafikkontoret och Stadsledningskontoret den 25 mars i år framfört att

länsstyrelsens förslag till åtgärdsprogrammet innehåller så stora brister att det bör omarbetas. Man kan för övrigt ifrågasätta det rimliga i att avstå ifrån åtgärder som staden själv råder över, till förmån för åtgärder som kräver beslut av regering eller riksdag.

Vi noterar också synpunkten från ordförande i Rådet för funktionshinderfrågor vid mötet mellan rådet och nämnden den 6 mars i år. Rådets ordförande Stefan Mattson betonade att de höga krav som lagstiftarna ställer inom bl.a. området luftkvalitet bör följas (se § 6 vid detta sammanträde).

- 3) Mikael Magnusson m.fl. (S) föreslår att miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt följande:

1. Yrka att överklagandet tillstyrks
2. Uppdra åt förvaltningschefen att företräda nämnden i ärendet
3. Justera beslutet omedelbart

Fem boende på Hornsgatan vill att miljö- och hälsoskyddsnämnden ska förelägga trafik- och renhållningsnämnden – och i den mån det behövs också andra verksamhetsutövare - att vidta nödvändiga och lämpliga åtgärder för att säkerställa att miljö kvalitetsnormerna för utomhusluft inte överskrids på Hornsgatan, samt att genomföra det åtgärdsprogram som regeringen lagt fast och som faller inom kommunens kompetens. Man har med hjälp av Naturskyddsföreningen formulerat detta klagomål och drivit frågan vidare till länsstyrelse samt mark- och miljödomstol.

Förvaltningen menar att det vidtagits tillräckliga åtgärder för att minska halten av partiklar (PM 10) på Hornsgatan, (med anledning av att dubbdäcksförbud och dammbindningsåtgärder genomförts). Det är helt uppenbart att dessa åtgärder inte varit tillräckliga. Partikelhalterna är ett av Stockholms allvarligaste miljöproblem, och leder till allvarliga hälsoeffekter och förkortad medellivslängd. Nivåerna på Hornsgatan är höga och skadliga, vilket med all önskvärd tydlighet framgår bland annat av årsrapporten för 2011 ”Luften i Stockholm”, som behandlas i ärende 26. Alla aktörer, inklusive Stockholms stad, har gjort för lite. Fler och kraftfullare åtgärder är nödvändiga.

I den del av överklagandet som gäller kvävedioxid menar förvaltningen att det är rimligt att avvakta länsstyrelsens förslag till nytt åtgärdsprogram. Vi är istället övertygade om att det är helt orimligt att ytterligare skjuta upp genomförandet av åtgärder som redan nu kan och behöver vidtas.

- 4) Stellan F Hamrin (V) föreslår att miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt följande:

1. Delvis tillstyrka förvaltningens förslag till beslut.
2. Yrka att mark- och Miljödomstolen tillstyrker överklagandet.

Därutöver framhålla att översdkridandet av gällande gränsvärden har pågått under lång tid och kan antas ha lett till betydande skador på människors och miljö. Även om lagstiftningen i dessa frågor varit och är oklar kan detta inte utgöra skäl för att inte vidta tillräckliga åtgärder. I enlighet med försktighetsprincipen får inte bristen på fullständig kunskap utgöra skäl för att inte vidta åtgärder i form av ex. trafik- och hastighetsbegränsningar av tillräcklig

omfattning. Vissheten om att människor skadas och dör p.g.a. dessa problem innebär att frågan om ekonomisk skälighet vad gäller åtgärder knappast kan anses relevant i dessa fall.

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M) och Karin Karlsbro (FP).

Reservation

Vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Mikael Magnusson m.fl. (S) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Stellan F Hamrin (V) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av ordföranden Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M) och Karin Karlsbro (FP) enligt följande:

Luften i Stockholm har förbättrats avsevärt under de senaste decennierna. Precis som miljöförvaltningen påpekar har halterna av svaveldioxid, kväveoxider, kolmonoxid, bensen och bly minskat med mellan 80-90 procent sedan 1980-talet och Stockholm uppfyller 9 av 13 miljökvalitetsnormer. Staden är även på god väg att uppfylla samtliga EU-normer, i dagsläget klarar Stockholm gränsvärdena på 98,6 procent av gatusträckningen i kommunen och halterna av PM10 och NO₂ har minskat sedan 2006.

För att kunna garantera en bra luftkvalitet på samtliga av Stockholms gator och torg arbetar vi emellertid intensivt med att implementera direkta åtgärder och är mitt uppe i processen med att ta fram en ny verkkningsfull åtgärdsplan. En viktig del av den nuvarande och kommande åtgärdsplanen är att minska nivåerna av PM10. Under de senaste åren har Stockholm stad därför verkat för möjligheten att upprätta dubbdäcksfria zoner på stadens gator och – som första kommun i Sverige – verkställt ett dubbdäcksförbud på Hornsgatan, med positiva effekter. Trafikkontoret undersöker för närvarande möjligheten att utöka dubbdäcksförbudet till andra gator vars halter av PM10 överskrider miljökvalitetsnormerna för luft.

Vi vill understryka att luftkvaliteten är vår viktigaste miljöfråga och Stockholms stad har ambitionen att uppfylla miljökvalitetsnormerna. Parallellt med vårt eget arbete är det därför viktigt att påverka statsmakterna i syfte att få fler verktyg som exempelvis dubbdäcksavgifter och flexibla trängselskatter. Ett sådant arbete pågår för fullt, inte minst tillsammans med länsstyrelsen inom ramen för framtagandet av åtgärdsplanen. I väntan på detta genomför Stockholm en mängd andra insatser, till exempel dammbindning, vilket bidrar till att få ned de skadliga halterna av luftburna partiklar.

Vid protokollet
Ingrid Mårtenson

Rätt utdraget intygar:
